

[Thomsen.]

De forskellige Ordførere har foretaget noget i Retning af en Statusopgørelse i Almindelighed ved at betragte det, der er naaet, og det kan der naturligvis siges meget om. Rigsdagstidende giver god Besked om, hvad der er naaet, eller rettere sagt, hvad der er snakket i Vinterens Løb. For mig at se burde Interessen, som Situationen, og navnlig den økonomiske Situation, har udviklet sig, i langt højere Grad samle sig om det, Regeringen og Rigsdagen har forsømt. Sandheden er jo nemlig den, at Erhvervsforholdene — og det gælder da specielt for Hovederhvervet — er saa fortvivlede, som tænkes kan. I min Finanslovtale ved Samlingens Begyndelse tillod jeg mig at gøre opmærksom paa, at Rigsdagens Opgave først og fremmest maa være den at skabe økonomisk Balance Erhvervene imellem og at lægge Forholdene saadan til Rette, at ogsaa Landbruget kan faa en anstændig Løn for sit Arbejde. Den rette Fordeling af Byrder og Goder Erhvervene og Befolkningsklasserne imellem er og bliver en af Lovgivningsmagtens allervigtigste Opgaver. Men denne Opgave har vi praktisk talt overhovedet ikke beskæftiget os med, og derfor er Dommen, og vil navnlig Historiens Dom, blive haard over Rigsdagens 87de Samling.

I intet Land vover man at byde Landbruget saa forholdsvis usle Kaaer, som man gør her i Danmark. Selv i Lande, hvor Landbruget spiller en langt mindre nationaløkonomisk Rolle end her, erkender man, at Hensynet til Landbruget ikke kan tilsidettes, hvis man vil overvinde den økonomiske Depression. Et typisk Udslag af en saadan Erkendelse ser man i en Erklæring, der danner Indledning til Landbrugets Genrejsningslov i De forenede Stater, en Lov, der blev vedtaget for næsten to Aar siden. I Betragtning af, at denne Lov ret omgaaende gav gode Resultater i Staterne, fortjener Erklæringen, der er Udtryk for det fundamentale i Loven, at komme i Rigsdagstidende. Regeringen eller Landbokommissionen, hvem det nu bliver, der før eller senere maa i Gang med at udarbejde en Genrejsningsplan for vort Land, kan maaske i disse Ord finde den Tanke, de forhaabentlig forfølger, finde Nøglen til den Lovgivning, som det haster at komme i Gang med. Foreløbig synes det jo, som om man er fuldstændig renonce i den Henseende.

Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg citere Kriseerklæringen, der i Over-

sættelse efter Udenrigsministeriets Tidsskrift lød:

„Da den nuværende dybtgaaende økonomiske Krise til Dels er en Følge af et alvorligt og stigende Misforhold mellem Priserne paa Landbrugs- og andre Varer, hvilket Misforhold har tilintetgjort Landmændenes Købeevne med Hensyn til Industrivarer, har nedbrudt den normale Vareudveksling og alvorlig forringet Landbrugets Aktiver, som støtter den nationale Kreditorganisation, erklæres det herved, at disse Forhold i det Hovederhverv, som Landbruget udgør, har paavirket Omsætningen af Landbrugsprodukter i et saadant Omfang, at der er blevet Tale om en national offentlig Interesse, og at de har tyndet paa og hindret Handelsomsætningen med saadanne Varer, hvorfor de gør den øjeblikkelige Gennemførelse af Afsnit I. i denne Lov bydende nødvendig.“

Dette Afsnit I. gaar for det første ud paa — og det bør bemærkes ogsaa af den danske Regering og Rigsdag — at tilvejebringe og vedligeholde en saadan Balance mellem Produktion og Forbrug af Landbrugsvarer og saadanne Markedsbetingelser for disse, at man derved atter tilvejebringer Priser for Landmændene paa et Niveau, som vil give Landbrugsprodukter en Købeevne med Hensyn til de Varer, som Landmændene køber, svarende til den Købeevne, som Landbrugsprodukter havde i Grundperioden — der skal være Førkrigsperioden fra 1909 til 1914. Det, man tilstræber, er altsaa at naa til den økonomiske Ligevægt, der var gældende forud for Verdenskrigen.

Da der nu foreligger Erfaring for, at et Genrejsningsarbejde efter disse Principper i nogen Maade er lykkedes i Amerika, saa vil det, forekommer det mig, være interessant at undersøge, om dansk Landbrug er ude for et lignende økonomisk Misforhold, der, som det hedder, har tilintetgjort Landmændenes Købeevne, nedbrudt Vareudvekslingen og alvorligt forringet Landbrugets Aktiver. Er et noget tilsvarende Forhold til Stede her, maa det vel antages, at et Genrejsningsarbejde efter de amerikanske Principper vil være virksomt ogsaa over for de Vanskeligheder, der taarner sig op for dansk Landbrug, og dermed over for de Ulykker, der truer hele vort Samfund. For at komme til Klarhed over dette efter min Mening altoverskyggende Problem, som Regeringen og Flertallet gaar fuldstændig uden om, maa vi se lidt nærmere paa, hvordan Udviklingen for dansk Landbrug har formet sig.